

Jesaja 53:1-4

Wie zal onze prediking gelooven en aan wien zal de arm des Heeren geopenbaard worden? Toch zal Hij als een rijsje voor Zijn aangezicht opkomen en als een wortel uit dorre aarde.

Hij heeft geene gedaante noch heerlijkheid, en als wij Hem aanzagen, was er geene uitnemendheid om begeerd te worden.

Hij is veracht geworden en verworpen onder de menschen, Man van smarten, wetend wat zwakheid is, zoodat men Zijn aangezicht voor Hem met verachting zal verbergen en Hem niets achten.

Waarlijk, Hij heeft onze zwakheden gedragen...¹⁾.

Wij zijn begonnen te behandelen, dat het Evangelie, hoewel het over heel de wereld moest worden bekend gemaakt, toch door het meerendeel zeer slecht zou worden ontvangen; en dat de profeet dit zoo heeft uitgesproken, opdat Gods kinderen zich niet zouden verwonderen, wanneer zij de ongeloovigheid dergenen zagen, wier ooren getroffen waren door de leer der zaligheid en die haar toch geenszins wilden aannemen. Want het is een vreemd ding, dat God de menschen tot Zich roept en tracht te winnen op een niet te cvertreffen vriendelijke en aangename wijze, en dat toch de menschen zich van Hem afkeeren en opzettelijk weigeren tot het heil te komen, dat hun alzoo was aangeboden. Het lijkt iets onmogelijks, en toch zien wij het bij ervaring. Daarom dan roept de profeet uit, wanneer God als met trompetgeschal Zijn Evangelie wil bekend maken, dat er toch slechts een klein getal geloovigen zal zijn.

Hij voegt de reden er bij, nl. dat G o d w e l Z i j n k r a c h t m o e t o p e n b a r e n, om het geloof te geven aan hen, die

¹⁾ Calv. Opera XXXV, 608—621.

van nature altijd ongeloovig zouden zijn. Wat is de oorzaak, dat, gelijk wij zien, vele lieden het Evangelie verwerpen, dat zooveel er een afkeer van hebben en tot zulk een ergernis gevende daad vervallen, dat zij liever willen gelijken op degenen die God alzoo bedroeven, dan vreedzaam tot Hem te naderen? Wat is de oorzaak daarvan, zeg ik, dan dat wij ons verbeelden, dat het geloof in de macht van een iegelijk ligt? Maar de profeet toont ons hier aan, dat, hoewel God beveelt, dat Zijn Woord aan allen bekend gemaakt wordt, nl. aan goeden en boozen, Hij toch op verborgen wijze werkt in Zijn uitverkorenen, alsof Hij hen Zijn arm en Zijn kracht deed gevoelen.

Letten wij er dan op, wanneer het Evangelie gepredikt wordt, dat het als een ijdele klank zal zijn, totdat onze Heere toont, dat Hij het is Die spreekt; want die weldaad bewijst Hij niet aan allen. Ziet dus de kracht van God welke voor de verworpenen verborgen is, en dat het alzoo een voorrecht is, hetwelk God aan weinigen bewijst, nl. aan hen die Hij heeft uitverkoren en aangenomen om te komen tot het eeuwige leven, wanneer Hij hun verklaart, dat het Evangelie de leer der zaligheid is, dat het is een stellige waarheid, waaraan men zich moet houden.

Ziet dan in hoofdzaak, wat de profeet Jesaja in dezen tekst heeft willen aanroeren. Nu moeten wij daarenboven versterkt en gewapend worden tegen dit punt, dat de duivel ons voor oogen stelt, wanneer wij zooveel lieden het Evangelie zien weerstaan, zelfs de voornaamsten, en hen die een naam in de wereld hebben. Want dan komt het ons voor als was het niet het Woord van God. En waarom? Wij zijn teveel van menschen afhankelijk, en zoo geraakt ons geloof aan het wankelen. Laten wij alzoo alles wat van de wereld is, overwinnen en verstaan dat, als God spreekt, wij ons aan Hem moeten onderwerpen, en ook al houdt niemand ons daarbij gezelschap maar waren allen ons vijandig, dat wij toch niet nalaten aan te nemen in zuiverheid des geloofs, hetgeen God bekend maakt.

En verder, om niet te zeer verbaasd te zijn dat de menschen zoo verdorven zijn dat zij strijden tegen hun God, tegen Hem Die hen heeft geschapen, Die Zich zelfs hun Verlosser heeft verklaard — laten we weten, dat Hij niet aan allen is gegeven en dat het geloof een bijzondere gave is, welke God als een schat bewaart voor hen die Hij heeft uitverkoren, en laten wij verstaan, dat onze plicht is Hem aan te hangen, en niettemin ons bewust zijn, dat niemand van ons zich eigener beweging het geloof heeft gegeven, maar dat

God ons heeft verlicht en ons de oogen heeft gegeven door Zijn Heiligen Geest, en zulks doende ons Zijn kracht heeft geopenbaard, d.w.z. er ons een zóó levendig gevoel van gegeven heeft in onze harten, dat wij weten dat het Evangelie niet voortkomt van menschen maar van Hem.

Ziedaar in hoofdzaak wat we van dezen tekst hebben te onthouden. Kortom, laten we stoutmoedig bestrijden de ongeloovigheid en hardnekkigheid van al degenen, die tegen God weerspanning zijn, en dáár gaan waar Hij ons roept, en aannemen het goed dat Hij ons aanbiedt, opdat wij niet schuldig staan aan deze ondankbaarheid, waarvan de profeet hier beschuldigt en welke hij veroordeelt bij al degenen, die niet aan de leer des Evangelies zullen gehoorzamen.

Bovendien wijst hij er op, dat de menschen zich niet verwaardigen te gelooven in Jezus Christus, omdat zij Hem zien als misvormd. Wij weten, dat onze Heere Jezus genoemd wordt steen des aanstoots en der ergernis, omdat de menschen zich aan Hem gaan stooten. Toch is Hij ons door God Zijn Vader tot een ander gebruik gegeven, nl. dat wij rusten zullen op Zijne genade, en dat Hij tot een steen zij om ons allen staande te houden; want er is geen andere steun en vastheid dan in Hem. Wij allen staan dus wankel, en de hel is zelfs geopend om ons op te slokken. Ziet dan, hoe onze zaligheid geen fundament heeft in deze wereld, maar wij moeten leunen op onzen Heere Jezus Christus. Daarom voegde de profeet in hoofdstuk 8, waar staat, dat Hij zal gesteld worden als een kostelijke steen en Gods Tempel er op gebouwd zou worden, een vaste steen om heel het gebouw te schragen, er ook aan toe, dat Hij voor het rijk van Juda en voor het huis Israëls zou zijn een steen der ergernis.

Verder staat hier nu, dat onze Heere Jezus zal zijn als een r i j s j e, a l s e e n w o r t e l v o o r t k o m e n d i n d o r e n o n v r u c h t b a a r l a n d, dat Hij veracht zal worden: men ziet Hem, maar men zal zich niet verwaardigen Hem aan te kijken; dat ieder zijn aangezicht zal afkeeren, en men Hem voor een verfoeing zal houden. Ziet dan, hoe weinig lieden het Evangelie zullen gelooven; want wij zoeken altijd een schoonen schijn voor oogen te hebben; wij zouden willen, dat alles blonk. Maar God heeft op een andere wijze gehandeld, toen Hij ons heeft willen koopen. Want (zooals de heilige Paulus zegt) aangezien de wereld geen winst heeft kunnen doen met de wijsheid Gods, toen Hij Zich zóó als Schepper openbaarde, dat men door op den hemel en de aarde te zien tot

Hem kan komen, is Hij van methode veranderd en heeft als 't ware een soort dwaasheid gebruikt om ons te onderwijzen. Want (zooals ik gezegd heb) wij moeten wel door deze wonderlijke wijsheid Gods onderwezen worden, die omhoog en omlaag iedereen blijkt, maar wij zijn daardoor overbluft geworden. God heeft dus een soort dwaasheid gebruikt, toen Hij Zijn eenigen Zoon heeft gezonden, Hem onderworpen heeft aan al onze zwakheden en Hij uit de menschelijke samenleving uitgeworpen is waar Hij in een stal geboren werd, en toen heel Zijn leven gelijk een arme werkman geweest is; en eindelijk zien wij, dat allen zich tegen Hem stellen, en er is zoo 'n woede geweest, dat Hij tot versmading geworden is en ieders vijand, en ten slotte heeft men Hem gekruisigd. En nu was deze dood van God vervloekt. En Hij werd niet alleen geschonden door slagen, speeksel en doornenkroon, maar Hij is een vervloeking geweest, toen Hij gehangen is tusschen twee roovers, als ware Hij de meest verfoeilijke die ooit bekend is geweest. Nu was dat soort dood verschrikkelijk, omdat hij in de Wet vervloekt was. Ziet dan, hoe Hij misvormd is, want deze weg is den menschen tot een ergernis geworden. En alzoo zegt de profeet nadrukkelijk, dat men het Evangelie niet zal gelooven, omdat de menschen niet kunnen vatten, dat zulks redelijk is, en het geenszins kunnen billijken, dat de eenige Zoon Gods, Die de Heer der heerlijkheid is, blootgesteld wordt aan zoo 'n smaad en schande; zij kunnen zich niet vereenigen met dezen eeuwigen Raad Gods, die geweest is van alle eeuwigheid. Wij verstaan nu de bedoeling van den profeet.

Bovendien zegt hij daar nu, dat Hij desniettemin zal verhoogd worden. Al moge er in het begin geen glans geweest zijn, God zal Hem laten groeien, en men zal het met eigen oogen zien, zegt hij, dat Hij, hoewel staande in dorre aarde en een rijstje zijnde, toch niet aflat en zal in wasdom toe te nemen en in alle heerlijkheid te bloeien, want God zal er Zijn hand aan leggen.

En dan brengt hij ons bij onze zonden, om de ergernis weg te nemen, die wij door de verdorvenheid van onzen geest nemen. Opdat wij dan niet weigeren tot onzen Heere Jezus Christus te komen, waar wij Hem zoo misvormd zien, wijst de profeet de reden aan, waarom dit zoo is. Want in waarheid, als wij eenmaal onze zonden hebben gezien, en dan den toorn Gods hebben verstaan, zullen wij komen tot onzen Heere Jezus Christus. En het verlangen, dat wij hebben om door Hem geholpen te worden, zal maken, dat

wij te meer in ijver ontstoken zijn om Zijn dood en lijden aan te nemen. Want wij zullen verstaan, dat daarin een noodzakelijk geneesmiddel ligt voor de zonde die in ons is. Ziet daar in hoofdzaak den gedachtengang, welken de profeet hier volgt.

Wanneer hij nu onzen Heere Jezus Christus vergelijkt met een rijsje en met een wortel in dorre en onvruchtbare aarde, is dat om ons voor te houden, dat het begin klein zal zijn en men er geen rekening mee houden zal, dat zelfs iedereen daarmee zal spotten en lachen. Reeds in hoofdstuk 11 had hij onzen Heere Jezus Christus met een rijsje vergeleken, zeggende, dat Hij zou voortkomen uit den tronk van Isaï, die de vader was van David. Omdat dan het koninklijk huis toen machteloos was en zonder eenige waardigheid meer, zeide hij, dat het zou gaan als in vroegeren tijd, toen Isaï een landman was en zijn kinderen veehoeders en herders der velden. Het huis was toen onbekend en zonder eenigen naam; en later was het als een afgehouwen boomtronk, men zal er over heen loopen en er zal geen glans aan zijn. Jezus Christus is dus als een rijsje geweest. Maar, zoo staat er dan, het zal zóó groeien, dat het heel de wereld schaduw zal geven.

Hier ook toont de profeet aan, dat onze Heere Jezus Christus zoo van den beginne aan veracht moest worden. Want als dat niet uitdrukkelijk verklaard was, kan men met recht ergernis nemen, ziende dat de komst van onzen Heere Jezus Christus naar de wereld zoo verachtelijk was. Want er was gezegd, dat er altijd eenigen zouden gezeten zijn op den troon Davids en dat dat rijk zou bloeien, zoolang de zon en de maan er zouden zijn. Maar ziet nu dat koninklijk huis als met den grond gelijk gemaakt en vernietigd. Wie zou achten, dat de belofte vervuld werd in den persoon van onzen Heere Jezus Christus? Want het leek er niet op, dat het tot den ouden staat kon teruggebracht worden. Maar wanneer gezegd is, dat dat huis bijna heelemaal verzwakt zal zijn en er geen enkele uitnemendheid noch scepter noch kroon meer zijn zal en zelfs, dat men als 't ware zich schamen zal, zoo'n ineenstorting en verwarring te zien — wanneer dan dit alles door de profeten uitgesproken wordt, dan hebben wij een goed begin, nl. Jezus Christus. En we moeten niet verbaasd zijn als over een nieuwe en onbekende zaak, als Jezus Christus in een zoo geringe gedaante verschijnt. Want inderdaad, de Heilige Geest heeft niet slechts op deze plaats zoo gesproken. Wij bedenken, wat bij Amos staat, dat God dezen troon, die tevoren vervallen was, weer zal oprichten, gelijk ook deze tekst

aangehaald wordt in Hand. 15, om er op te wijzen, dat onze Heere Jezus Christus zal beginnen te regeeren, wanneer het Gode behagen zal, de in verval geraakte zaken weer te herstellen. En nadrukkelijk was gezegd, dat dat koninkrijk, alsook de koninklijke troon, als met voeten getreden zou worden, en dat er geen Hoofd zou zijn om ze te dragen, totdat de Verlosser in de wereld zou komen. Al die dingen dan moeten ons versterken, opdat wij het niet vreemd vinden, dat het begin van onzen Heere Jezus Christus zoo klein is geweest.

Verder verstaat de profeet door dat woord dorre aarde, dat het niet lijken zal, dat onze Heere Jezus behoorlijk kan groeien, niet meer dan een boom die in een woestijn staat, waar geen vochtigheid noch iets is. Ziet Hem dus als een boom, misvormd doordat hij niet gevoed wordt noch kracht en vochtigheid uit den grond kan halen. Nu staat er, dat onze Heere Jezus Christus van den beginne aan zoo zal zijn, om uit te drukken, dat Hij hier beneden geen middelen vindt om Hem te doen wassen; maar dat Hij Zijn wasdom ontvangen zal van boven en uit de verborgen kracht van God Zijn Vader; dat Hij geen hulp ontvangen zal van de zijde der wereld, want daar zal slechts onvruchtbaarheid zijn, wat niet alleen het geval geweest is met Zijn geboorte, maar men moet het laten slaan op heel den loop van het Evangelie.

Weliswaar is dit reeds een teeken geweest, dat Jezus Christus een rijsje was, wanneer Hij geen herberg vindt onder de menschen, maar daar is als buitengesloten en uitgebannen uit alle gezelschap, en in een armoede is opgegroeid, dat men geen mensch in Hem herkennen zou. Dat is wel alreede geweest, om de geloovigen er op voor te bereiden, dat zij zouden verstaan, dat Jezus Christus verworpen zou worden en naar de wereld verachtelijk zou zijn. Maar voornamelijk is het geweest, toen Hij optrad om het Evangelie te verkondigen en de opdracht uit te voeren, die Hem door God Zijn Vader was toevertrouwd. Toen zijn ze begonnen te zeggen: Is deze niet de zoon van een timmerman? En weet men niet, hoe Hij grootgebracht is? En op welke school heeft Hij geleerd zoo groot leeraar te zijn? Zelfs willen zijn verwanten, wanneer zij zien, dat Hij zóó gehaat wordt, Hem diets maken, dat Hij buiten zijn zinnen is, en dat men Hem moet binden en terughouden, opdat men hen allen niet zou steenigen; want zij zien wel, dat die haat zich ook zou keeren tegen heel Zijn huis. En eindelijk zien we Jezus Christus gekruisigd. Het lijkt, dat het Evangelie met Hem wordt begraven en

de heugenis daaraan geheel moet worden uitgebluscht. Wie zou gezegd hebben, dat de apostelen zóó de leer der zaligheid konden verbreiden? Het zijn arme ongeletterde mensen, die nooit aan wetenschap hebben gedaan en in de Heilige Schrift niet geoefend zijn, die geen welbespraaktheid bezitten noch eenige handigheid; en dan zijn het achterlijke mensen, en men zal zich niet verwaardigen hun het oor te leenen, al spraken zij als engelen. Wat ziet men daarin dan dor land? Waar is de groote praal en toerusting om te maken, dat de koningen en de vorsten zich aan het Evangelie zouden onderwerpen? Maar juist omgekeerd zijn er onthloote zwaarden en vlamme vuren om te beletten, dat deze leer haar loop neme.

Zoo ziet men dus wel, wat het beteekent, als een stekje geplant te zijn in een dorre aarde. En wie zal zeggen, dat er nog een boom van komen moet, die heel de wereld overdekt en waar iedereen zijn toevlucht heeft? Wie zou zich dat kunnen voorstellen, ziende hoe het begin is? Daarom verklaart Jesaja niet zonder reden, dat de wereld, die maar al te zeer aan praal en hoogheid overgegeven is, zich niet zal verwaardigen naar Jezus Christus te kijken, maar Hem voor veracht zal houden, aangezien het een twijgje is, een stekje, voortkomend uit dorre aarde, daar waar noch water noch vochtigheid noch eenige versterkende voedingskracht is. Nu wordt ons dit met nadruk voorgehouden, opdat wij niet worden afgeleid noch verleid door zulk een ergernis, zoodat we niet met haast zouden komen bij onzen Heere Jezus Christus. Wanneer het dan ons voorgehouden is, hoe het Evangelie aan de wereld moet gepredikt worden, en wij zien nog heden ten dage het zelfde, nl. dat de Kerk slechts zijn zal als een handjevol mensen, die men gespuis zal achten, en desgelijks wij tot een verfoeing zijn bij hen, die tegenwoordig allen roem in de wereld hebben, daarom moeten wij den moed niet verliezen. Want wij zien, hoe onze Heere Jezus Christus van het begin af is verschenen; en als Hij nog wil, dat Zijn Koninkrijk heden ten dage op gelijke manier in stand wordt gehouden, dan mag dat ons niet verhinderen ons bij Hem te komen voegen. En wetend, dat de dwaasheid Gods (zooals de heilige Paulus ervan spreekt) alle wijsheid der mensen te boven gaat, moeten wij niet zoo verwaand zijn, ons daartegen te stellen. Maar laten we het verstaan, dat, gelijk God Zijn Zoon heeft willen vernietigen, Hij Hem ook alzoo heeft willen verhoogen boven de hemelen; en laten wij het goed vinden, wat Hij dienaangaande in Zijn Raad bepaald heeft, en erin berusten.

Verder mogen wij wel op de uitdrukking letten, dat Hij voor Zijn aangezicht zal opkomen, hoe het ook ga. Als wij meenen door onzen hoogmoed en ons tegenstreven Jezus Christus onder den grond te houden, vergissen we ons: Hij zal, ten spijt van alle ongeloovigheid, boosheid, ondankbaarheid en rebellie der mensen, groeien, zekerlijk, maar vóór God. Nu is het waar, dat Hij ook wel groeit voor de geloovigen, want zij aanbidden Hem in alle gehoorzaamheid en weten, dat de hooge naam, dien God Hem gegeven heeft, wel verdient, dat allen de knie voor Hem buigen. Maar met nadruk heeft de profeet gezegd, dat Hij groeien zal vóór God, hier als 't ware een vergelijking makend tusschen de mensen die trachten de glorie van onzen Heere Jezus Christus onderstboven te keeren en ze als onderdrukt te houden, en tusschen God Zijn Vader, Die Hem de hand reiken zal en maken, dat niets Hem kan verhinderen te komen tot de genieting van Zijn glorie en Majesteit, tot dewelke Hij is geroepen.

Ziet dan den natuurlijken zin van deze woorden, dat onze Heere Jezus is als een rijsje, altijd als men let op de uiterlijke verschijning, en dat in een woestijn, omdat er in deze wereld geen middelen zijn om Hem te doen groeien, maar dat Hij hoe het ook zij, groeien zal. En hoe? Voor God. Zoo dan, verbazen we ons niet meer, wanneer de mensen spotten met de leer des Evangelies en ze als tot smaad zal zijn uit oorzaak van den trots, die in alle ongeloovigen is. Maar als wij zien, dat de vijanden der waarheid zoo aanmatigend zijn en de hoornen opsteken tegen onzen Heere Jezus Christus en zelfs tegen Hem strijden met alle woede, laat ons daarvan ons gezicht afwenden, en niet zoo dwaas zijn den Zoon van God te verachten, omdat de lof, die Hem toekomt, Hem niet gebracht wordt door de blinden en door hen, die van den Satan bezeten en gansch en al betooverd zijn. Veeleer zullen wij op God letten, en dan zullen wij zeer opgebouwd worden in ons geloof. Want aangezien Jezus Christus zóó wast in de tegenwoordigheid van God Zijn Vader, is er wel reden, dat wij onzerzijds Hem grootmaken en Hem toebrenge, wat Hem toekomt, kortom, dat wij leeren ons heelemaal aan God te houden, en dan zullen wij vrij de wereld kunnen trotseeren. En al houdt zij geen rekening met het Woord van God, toch zullen wij niet ophouden, daaraan volle gehoorzaamheid te bewijzen, zooals wij die verschuldigd zijn. En waarom? Aangezien God ons meer zal zijn dan een oneindige menigte tegensprekers, die ons zouden kunnen afhouden van te komen tot onzen Heere Jezus Christus.

En wij hebben dat tegenwoordig wel nodig, want (gelijk wij al hebben aangerord), wij zien de grootsten van deze wereld en hen die tot de allerwijsten gerekend worden, telkens strijden tegen het Evangelie; en zij die zich beroemen de grootste voorstanders van het Evangelie te zijn, zelfs degenen die er geen genoegen mee nemen Christenen te heeten maar al de anderen, als in overtreffende trap, willen te boven gaan, ook zij, zeg ik, zijn desniettemin als trawanten van den Satan, om de waarheid Gods te niet te doen en zich te stellen tegen onzen Heere Jezus Christus en Zijn Woord. Als dat, zeg ik, ons verbaast, moeten wij denken aan wat hier staat, en als wij de menschen zoo hardnekkig en verhard zien, dat zij den Zoon van God niet willen aannemen, wanneer Hij Zich hun aanbiedt, moeten wij hen, zelfs de grootsten der wereld, staan, want bij God vergeleken is het slechts vuil. Weliswaar mogen zij naar hun tegenwoordigen staat een majesteit hebben, dat alles voor hen lijkt te moeten beven; maar als wij onze gedachten kunnen opheffen tot God, en daarheen onzen blik werpen, zal zeker al het lawaai der wereld ons niets beteekenen, niet meer dan een stroohalm. Ziet dan, hoe ons geloof zich moet oprichten, opdat niets, dat wij hier beneden zien, verhindere, dat Jezus Christus Zijn gezag over ons uitoefene.

Ziet dan, wat wij van dezen tekst hebben te onthouden. En zelfs waar God op vreemde en onbegrijpelijke wijze handelt, moet dat ons te meer bevestigen. Als het Evangelie gepredikt werd door menschen van groote achting, koningen en vorsten zich er aan onderwierpen, men overal de leidende positie had en dan de conclusie getrokken werd: ziet waaraan wij ons moeten houden, hier is een hemelsche waarheid en wij moeten het daarmee eens zijn, en ieder van zijn kant dat begunstigde en wendde al zijn krachten en vermogens daartoe aan — dan zou het zijn als een vette, wel bebouwde grond, waarin men boomen plantte en wijnstokken, koren uitzaaide, en iedereen hielp er aan mee en men spaarde niets. Wanneer dan een grond zoo bebouwd werd, en hij ontving den regen op tijd, en men zat er altijd achteraan, kortom, geen moeite werd er aan gespaard, welnu, het zou natuurlijk zijn, men zou niet merken, dat God er Zijn hand aan gelegd had.

Maar wanneer wij heden zien de tegenspraak en het verzet, om toch maar het Evangelie te onderdrukken, wanneer wij zien, dat er zoovele veile tongen zijn (want tegenwoordig verhuren zich niet alleen die schijnheiligen, die in heel het pausdom zijn om te lasteren tegen God en Zijn Woord, maar zien wij zelfs in ons midden zulk

tuig); ook zien, hoe wreedheid wordt bedreven tegen Gods arme kinderen, en men alle dagen opnieuw samenspannt om het eene edict na het andere te smeden, opdat deze leer heelemaal worde vernietigd; ook zien de spotternij overal bij alle onheilige lieden, die tegenwoordig de tong uitsteken en alle religie zouden willen vernietigen — wanneer wij dan dat alles zien, moeten wij wel tot de conclusie komen, dat God de overhand houdt en de leer overwinningen behaalt en dat zij van Hem voortkomt.

Zoo moet het ons dus tot versterking dienen, wanneer wij zien, dat er niets in deze wereld is, dat strekt om het Rijk van onzen Heere Jezus Christus en de leer Zijns Evangelies te bevorderen, maar veeleer allen haar tegenhouden — en dat zij desniettemin niet ophoudt ingang te vinden en haar loop te hebben. En tevens worden wij overtuigd van ondankbaarheid, wanneer wij daaraan ergernis nemen, aangezien God ons tot Zich roept en ons toont, dat Hij het is Die werkt. Daardoor moeten wij tot de conclusie komen, dat het een wonder is, dat het Evangelie zoo voorspoedig gaat. Ziedaar in hoofdzaak, hoe wij heden ten dage deze leer moeten beoefenen.

Maar er is meer, nl. dat Jezus Christus zonder gedaante moest zijn. De profeet heeft al gezegd, dat Hij als een rijsje zou zijn, maar dit gaat nog verder, Hij zal veracht zijn, verworpen, men zal zich niet verwaardigen naar Hem te kijken, er zal niets begeerlijks aan Hem zijn. Dat dient om aan te toonen, dat onze Heere Jezus in Zijn persoon, zooals wij reeds hebben aangewezen, door de wereld moest worden geminacht, niet alleen van de menschen maar ook van God. Nu lijkt het een dwaling, onze zaligheid, een zoo begeerlijke zaak, te zoeken bij Hem, Die in Zichzelf geen voorkomen heeft. Toch moeten wij deze verzoeking overwinnen om bij Jezus Christus te komen. Het was heel nodig, allereerst terwille van de Joden, die altijd op een aardsch koninkrijk gewacht hebben. Want het is een natie geweest, zóó vol gierigheid en trots, dat zij hebben gedacht, dat God Zich niet barmhartig jegens hen bewijzen kon, als Hij niet onder hen al de rijkdommen der wereld ophoopte en maakte, dat zij leefden in weelde en praal. Op zoo'n Verlosser hebben zij gehoopt. Toch had God hun wel verwittigd, dat de Verlosser zou zijn als een rijsje, dat Hij door de wereld zou verworpen worden. En deze waarschuwing is niet alleen voor hen nodig geweest, maar ook evengoed voor ons tegenwoordig. Want deze ergernis is na de opstanding van onzen Heere Jezus Christus gebleven, zooals Lukas er over spreekt, dat de heidenen met Jezus Christus hebben gespot,

en de Joden zich met ~~ven~~nijn en boosheid tegen Hem gewapend hebben, en tegen Hem aangestooten zijn als tegen den steen der ergernis. Ook heden nog zien wij zulke voorbeelden in onzen tijd. Temeer moeten wij deze leer onthouden, dat nl. de Zoon van God zóó zonder gedaante en schoonheid is geweest, dat er niets aan Hem was om Hem te prijzen. Tenminste naar de meening van menschen, want wij moeten altijd letten op hetgeen gezegd wordt in Joh. 1, dat de heerlijkheid van Gods eenigen Zoon in Hem openbaar geworden is. Maar er waren vele blinden, die dat niet hebben begrepen. Zoo dan, wanneer de profeet Jesaja verklaart, dat Jezus Christus zal zijn als heelemaal misvormd, dat er niets dan wangestalte aan Hem zal zijn, duidt hij daardoor aan, dat de menschen met hun natuurlijk verstand niet zullen kunnen begrijpen, dat Hij tot hunne zaligheid is gezonden, en dat Hij alle macht heeft over leven en dood, en dat alle volheid van gerechtigheid, van wijsheid en van heiligheid in Hem is. De menschen, zeg ik, zullen dat met hun brein niet kunnen vatten. Ziet dan, hoe men deze uitspraak moet opvatten. Want hoewel onze Heere Jezus Christus wonderen gedaan heeft, die een getuigenis gaven van Zijn goddelijke kracht, toch heeft Hij nóóit opgehouden zonder gedaante te zijn, en de onge-loovigen hebben er geen greintje van gezien. Altijd dus is deze uitspraak van den profeet vervuld, dat Jezus Christus geen schoonheid heeft gehad, welke de menschen aantrok; want niet slechts wordt hier gesproken van Zijn gelaat, maar de profeet spreekt in Zijn Naam van heel de positie van onzen Heere Jezus Christus.

Nu staat er wel in Psalm 45, dat Hij in schoonheid zou uitgaan zelfs boven heel het menscheijk geslacht. Maar die schoonheid is geestelijk, achtervolgens hetgeen wij al hebben gezegd, dat de heerlijkheid van Gods Zoon in Hem verschenen is, te weten voor hen, die daar oog voor hebben gehad en die ze hebben kunnen aanschouwen. Ziet dan onzen Heere Jezus Christus, Die in schoonheid alle menschen te boven gegaan is. Want God heeft Hem de onfeilbare merkteekenen gegeven, waardoor men verstaan heeft, dat Hij waarlijk was het levende Beeld van God Zijn Vader. Er is dus genoegzame reden om onzen Heere Jezus Christus te verheerlijken, maar dat is voor de wereld verborgen geweest. Zoo moeten wij altijd terugkomen bij hetgeen de profeet zegt, dat ieder Hem den rug heeft toegedraaid, dat ieder voor Hem de oogen heeft gesloten als voor een afschuwelijk ding. Hoe? mijn leven in den dood, mijn hoop in Hem gaan zoeken, Die Zichzelf niet heeft kunnen

helpen? mijn kracht zoeken bij Hem Die zoo zwak is geweest? Wie zou dat? Kortom, wij weten, en ieder ondervindt dat bij zichzelf maar al te zeer, dat, waar onze Heere Jezus Christus in den dood is vernederd, dienvolgens ook ons geloof zal wankelen, tenzij het van elders geschraagd worde. Wanneer het er dus om gaat, ons te houden aan onzen Heere Jezus Christus, er heelemaal onze toevlucht te hebben en daar ons vertrouwen aan te hechten, zien wij — en hoe? — Hem zóó vernietigd in Zijn dood, dat het ons lijkt, dat het met Hem gedaan is.

Maar wij moeten komen tot wat de profeet ons hier voorhoudt, nl. dat God Hem, na in den dood nedergeworpen te zijn, boven alle schepselen heeft verhoogd. Daar zien wij ook, Wie ons geloof tot aan den hemel moet opheffen. Hoe het ook zij, leeren we, er niet aan ge-ergerd te worden, als we zien, dat de Zone Gods gekruisigd is en Hij persoonlijk allen smaad heeft geleden en men Hem nog heden in Zijne leden versmaadt, en Hem alle schande der wereld aandoet. Dat, zeg ik, doe ons niet wankelen, maar altijd moeten wij vast blijven in het geloof aan Zijn Evangelie.

Aangezien echter deze strijd moeilijk is, daarom brengt de Evangelist ons bij de reden, waarom onze Heere heeft geleden. Want in trouwe, wij zouden ons nooit kunnen houden aan den Zoon van God, totdat wij de vrucht hebben leeren kennen, die ons van Zijn dood en lijden toekomt. En waarom? Op het eerste gezicht zal het (zooals ik al gezegd heb) als dwaasheid veroordeeld worden, dat Hij, Die de oorsprong van het leven is, sterfelijk mensch is, sterft, en dat niet een gewonen dood, maar een smadelijken en van God vervloekten dood; dat Hij daar hangt aan het schandhout als een struikroover. Wanneer wij dan dat alles zien, zullen we zeker vooringenomen worden met een zekere verachting en nooit kunnen komen tot Jezus Christus. Maar ziehier het ware remedie, dat wij verstaan, waarom Hij gestorven is, hoe Zijn dood ons profijtelijk is geweest, en welke weldaad wij daarvan ontvangen; dan zullen al de ergernissen te niet gedaan worden.

Om eens voorbeelden te noemen: Als ik het er moeilijk mee krijg, wanneer ik zie, dat Gods eenige Zoon als met voeten getreden wordt en verfoeilijk is voor de menschen, moet ik in mijzelf inkeeren. Want als ik alleen op Jezus Christus zie, zal ik mij van Hem afkeeren, en geen aandacht aan Hem schenken. Maar als ik eerst op mijzelf zie en ik kom daarna tot Hem, ziet dan, hoe hetgeen Hij geleden heeft, mij een goede reuke zal zijn. Hoe dat? Als ik zie,

dat ik een arme zondaar ben, en den toorn Gods tegen mij ingeroepen heb, zoodat Hij mijn tegenpartij en mijn Rechter moet zijn; als ik dus denk aan mijne zonden en daarenboven kom te vatten, wat een vreeselijk en verschrikkelijk ding de toorn Gods is en dat Hij mijn Rechter is om mij neer te storten, dan zal ik er toe komen te zeggen: Welk middel hebt gij nu om met God in het reine te komen? Zult gij Hem iets kunnen brengen, dat genoegdoening kan geven, al was het alleen maar voor de kleinste zonde die gij hebt bedreven? Helaas neen. Wanneer ik ook zee en land omreisde zal hebben, zal ik eenig zoenmiddel vinden? Zullen de engelen van het paradijs mij er aan kunnen helpen? Dus moet Jezus Christus Zich in mijn naam melden en Zich stellen tot mijn borg en zaak-waarnemer.

Ziedaar, hoe de dood en het lijden van onzen Heere Jezus Christus ons niet meer in dwaasheid verkeerd zal worden, maar we zullen vatten, dat — wijl wij zoo vervloekt waren en er geen middel was om genade bij God te vinden, naardien wij Hem zoo hadden getergd en Hij ons tot tegenpartijder en vijand was — wij dienvolgens aan Satan en zijn tyrannie onderworpen moesten zijn, totdat Jezus Christus ons ervan bevrijd heeft. Ziet dan, zeg ik, hoe wij beginnen zullen de oneindige goedheid van onzen God groot te maken en onze zonden te verfoeien en daarover zoo verontrust te zijn als iets. Ziet daar ook, hoe de ergernis, die wij verzinnen en een ieder zich inbeeldt bij den dood en het lijden van onzen Heere Jezus Christus, zal uitgewischt worden, nl. wanneer wij inkeeren tot ons zelf en een goed onderzoek naar onze zonden instellen, en verstaan, dat wij zoo verfoeilijk zijn voor God, dat Hij Zelf moet komen in den persoon van Zijn Zoon, om er verzoening voor te doen en om onze ongerechtigheden weer goed te maken, opdat wij daardoor met Hem verzoend mogen worden.

Ziet daar dan de orde, welke de profeet hier volgt. Eenerzijds zegt hij, dat Jezus Christus geen gestalte noch gedaante zal hebben en dat men niets begeerlijks in Hem zal kunnen vinden. Ja, wat meer is, dat men Hem van verre ziende, over Hem verbaasd zal zijn. Maar als hij al deze dingen gezegd heeft, voegt hij er aan toe: *Hij is om onze overtredingen verwond*, alsof hij zeide: Arme blinden, gij telt den Zoon Gods niet, en zelfs sluit ieder door zijn ondankbaarheid voor zichzelf de deur toe, zoodat gij Hem niet vermoogt te naderen, om het heil, dat Hij u aanbrengt, te verkrijgen. Wat is daarvan de oorzaak? Dit, dat gij uwe

zonden niet hebt leeren kennen om u te verootmoedigen; dat ieder ingeslapen is, zelfs dom is en zich voedt met ijdele vleiertijen; maar ontzet u over uwe armoede en vuiligheid, en dan zult gij u schamen over uw toestand en verstaan, dat er geen ander middel is dan dat Jezus Christus hier komt bemiddelen en op Zich neemt, wat u tot vijanden Gods moest maken, en dat Hij daar uw Borg is; dat Hij Zich als een arme zondaar stelle, dat Hij al uwe lasten opneme en op Zich legge. Wanneer gij dan aan al deze dingen denkt, dan zult gij er grooten lust in hebben, u te voegen bij den Zoon Gods, en niet meer met uw eigen fantasieën u ophouden; gij zult niet meer daarover geërgerd worden, dat Jezus Christus Zich zoo heeft vernietigd, als gij verstaat, welke verdoemenis gij hebt verdiend en welke schadeloosstelling en genoegdoening er vereischt werd.

Eindelijk zegt de profeet uitdrukkelijk: *Wij hebben Hem gezien, en hebben Hem versmaad*, om aan te toonen, dat onze Heere Jezus Christus zal veracht en verworpen worden niet slechts door een zeker aantal menschen, maar door de groote meerderheid, zelfs van dit volk, dat Hem tot een bijzonder eigendom was. Want de profeet, wanneer hij zich stelt in één gelid met hen, die onzen Heere Jezus Christus hebben verworpen, ziet op zijn volk, d.w.z. de Joden, uit welke hij geboren is. En verder wil hij aantoonen, dat zoo de algemeene opvatting is geweest, en dat haast overal Jezus Christus verworpen is.

Alzoo worden wij nog te beter uitgerust, opdat wij ons niet hechten aan de inbeelding van menschen, als we niet maar een honderdtal ongeloovigen zien, maar zij met groote hoopen en groote legers opkomen, en men onder de honderd er nauwelijks drie of vier zal aantreffen, die zich rustig voegen bij onzen Heere Jezus Christus. Wanneer wij dat zien, moeten wij toch niet ophouden, Hem aan te hangen. Ziedaar in hoofdzaak, wat wij van dezen tekst hebben te onthouden. Want tegenwoordig zouden we stemmen willen tellen, en vele zwakke lieden kijken toe. Hoe? er is maar een handjevol menschen, die aan het Evangelie gelooven; ja, als men in getal de meerderheid had, dan zou ik mij er ook graag bij voegen; maar wat zou het worden, dat ik mij ging stellen bij zoo'n kleinen hoop en de groote meerderheid loslaat? Welnu, om radicaal dergelijke tegenwerpingen af te snijden, zegt de profeet, dat er niet maar vier of tien zullen zijn, maar als 't ware allen in 't algemeen zullen weigeren, onzen Heere Jezus Christus te gehoorzamen.

En zelfs wil hij ongetwijfeld niet de Joden in het bijzonder beschuldigen, want reeds hebben wij uit hoofdstuk 8 aangehaald, dat Hij tot ergernis moest zijn voor heel die beide huizen, d.w.z. voor het geslacht van Abraham. Ziedaar dus het volk, dat Godes was boven alle andere, en wel zijn Verlosser lijkt te kennen. Want aan wie is Jezus Christus beloofd? Aan de Joden, gelijk er gezegd wordt, dat Hij dienaar der besnijdenis is, om de beloften te vervullen, welke de vaders hadden ontvangen. De Joden moesten dus heelemaal vertrouwd zijn met Jezus Christus, vóór Hij in de wereld verscheen, en Hem zonder eenige moeite aannemen. Maar er wordt gezegd, dat zij, ja de bouwlieden zelf, Hem hebben verworpen, d.w.z. de voormannen die de leiding des volks hadden.

En dat zal men heden ten dage nog aantreffen. Want het zijn niet slechts de Turken en de heidenen, die Jezus Christus verwerpen, maar zij die zich den naam van Christen-zijn aanmatigen, en hem vervalschen; en zelfs zij die belijdenis doen van het Evangelie, zullen dikwijls onheilige lieden zijn, spotters met God, en schurken, die zouden willen, dat de heele leer des heils teniet werd gedaan; dat zij er nog bij blijven, is alleen uit schaamte voor de menschen. Maar al is dit zoo, en zal Jezus Christus veracht en verworpen worden, en zouden wij in ons geloof kunnen geschokt worden, toch moet deze uitspraak van Jesaja ons een staf zijn om ons staande te houden, ja een vaste rots, wanneer wij zien, dat iedereen zich komt stooten aan onzen Heere Jezus Christus; dat sommigen Hem tarten en in alle woede zich tegen Hem en Zijne leer stellen, anderen weer spotters zijn en de tong uitsteken, om alle religie voor verachtelijk te houden. Dat wij dan desniettemin standvastig in ons geloof volhouden.

Weliswaar zou het te wenschen zijn, dat als Jezus Christus nog maar uit de verte gezien werd, iedereen zich reeds onderwierp aan Hem, daar Hij de ware spiegel en het voorbeeld is van alle heiligheid. Maar al ontbreekt daar veel aan, toch moet, hoe meer wij zien, dat de wereld Hem verwerpt, ons geloof te beter worden bevestigd. Want hoe zullen wij kunnen uitmaken, dat Jezus Christus de Verlosser der wereld is? Dan moeten wij letten op hetgeen van Hem door al de profeten gezegd wordt. En inderdaad, dat is de ware spiegel, waarin we de heerlijkheid van Gods eenigen Zoon zullen kunnen aanschouwen. Daar zijn de ware getuigen, die God van den hemel gezonden heeft om ons aan te toonen, hoedanig onze Verlosser moest zijn, nl. dat Hij verworpen zou worden door heel de

wereld en iedereen tegen Hem zich zou verheffen. Naardien het dan zoo is, laten wij Hem dan in zulk een conditie aannemen, en niet twijfelen, dat, ook wanneer het zal lijken, als zouden wij heelemaal overstelpt en onder den voet geloopt moeten worden door de stoutmoedigheid en den trots der bozen, toch God onzen Heere Jezus zal groot maken en ons geloof door Zijn Heiligen Geest zóó zal versterken, dat het uiteindelijk zal triumfeeren; en dat, gelijk onze Heere Jezus den duivel heeft overwonnen en deze en al zijn trawanten ten slotte zullen moeten gesteld worden tot een voetbank Zijner voeten, zoo Hij ook ons met Zich zal doen triumfeeren over al degenen, die ons vervolgen en heden zich in zoo groote woede tegen ons verheffen en zelfs Hem verachten en tegenstaan.